

Risastórt virki á Drelnesi á Tvøroyri verður forðað av samlaðu borgarligu flokkunum á Føroya lögtingi

Trot uppá arbeiðsgevandi virki neit fólkunum hart á Tvøroyri og allari Suðuroynni eins og so nógv aðra staðni í Føroyum.

Sum ikki er lögð var og er nógv á máli á hesum plásum, hvat ið er til ráða at taka fyrri at skapa arbeiðsgevandi virki.

Tá er tað, at advokaturin Niels Arup skrivur til sóknarstýrið á Tvøroyri og til landsstýrið, at hann er umboðsmaður fyrri peningasterkar útlendarar krefstur, sum vilja fáa stórvirki í lag í Føroyum, og teir høvdu kosið at gera hetta á Drelnesi á Tvøroyri. Men tá ið statistikurin visti, at tann nøgd av fiski, sum ein kundur vænta frá føroyskum bátum, í fyrstuni ikki vildi vera nóg mikið til at uppsætning av so stórum virki kundur standa seg, var neyðugt at virkið fekk loyvi at keypa uppskoytisfisk frá fremmandum skipum, tá ið tilförlan frá føroysku veiðiforunum var ov litil.

Allir í kommunustýrinum vóru sameindir at jatta at lata lendi á Drelnesi til at seta upp umtalaða stóra fiskavirki. Talan var um at byggja fyrri einar 12—15—20 milljónir.

Eingin í Froðbiar sókn og í allari Suðuroynni ivaðist í, at umsóknin frá Arup vegna hesa veldugu samtøku av fremmandum kapitali vildi verða jattað. Tá ið talan var bara um uppskoytisfisk var jú eingin vandi fyrri, at føroyskur fiskur vildi verða útikokaður. Tvørtur-í-móti knúdi ein vanda, at eitt nýtt peningasterkt felag, ið setti so miklan pening í veð fyrri at fáa mest møgulig rúgvu av fiski, vildi verða prishækkandi og soleiðis koma at hav alstóran týðning fyrri fiskimannin, sum ikki hevur umstøður í okkara borgarliga samfelagi at seta tey neyðugu stórvirki á stovn.

Tað gekk striltið hjá advokati Arup at fáa tað greiða svarið. Men so kom tað.

Landsstýrið segði tvørtur neit! Hetta kundur ikki bera til, hildu suðuroyingar. Felag og øll sóknarstýrir í oynni tóku seg so saman um at heita á tingið um at geva umstøktu loyvi, tí tað var eyðvítað, at eitt tilfitt virki vildi koma at hava alstóran týðning fyrri oynna og koma at vinna á øllum sum æt arbeiðsloysi.

Men hóast allar góðar grundir talaðu fyrri at taka undir við hesari stórvirkisroynd, hendi tað, at ikki bara samgonguflokkarnir; fólkaflokkurin við Háruni Djurhuusi á odda; tjóðveldisflokkurin við Erl. Paturssyni og Karsten Hoydal á odda, gamla sjálvstýri við Niels Winther Poulsen á odda, men eisini sambandsflokkurin við ongum minni enn lögtingsmanninum Eyri Suðuroynna Andreas Djurhuus á odda tóku undir við landsstýrinum við at sýta umsóknina frá advokati Arupi um loyvi fyrri tað ætlaða stórvirki at keypa uppskoytisfisk frá fremmandum skipum.

Fyrri suðuroyingar var hetta nei-ið ein hin meinasti stingur, ið hetta hava verið fyrri. Vit kunnu vist siga, at nei-ið var eisini meint fyrri allar Føroyar, tí er tað nakað við í hesi »modernaðu« kappingartíð treingja til, so er tað tiltøk, ið kunnu skapa ta stóru veiðu við fremstu nútímans virkjum á landi.

»Tá ið menn ikki vilja fylgja javnaðarmanna uppskotum at seta tilfitt stór landsvirki á stovn, megu aðrar kreftir gera tað, um vit ikki framvegis skulu liggja sum eftirbátur!«

Soleiðis ljóðaði í fólkamunni í hvorum heimi í Suðuroy. Og soleiðis ljóðað tað allastaðni í Føroyum, har ið kravið um arbeiði til allar hendur á sjógv og landi er ein hjartasok og beinavegin kenst sum ein livspurningur fyrri ta arbeiðandi fjøldina.

Hvussu kundur tað bera til, at allir tingmenn teirra borgarligu flokka við undantaki av suðuroyinginum Poul Johannes Poulsen úr Sumbæ vóru ímóti tilikum stórvirki?

Vóru tað bara tingmenn teirra borgarligu flokka innan fyrri sjálvstýrissamgonguna, var kanska tann forkláringin takandi, um enn hon er meiri enn ónøsslig í skaplyndi sínum, at tað var tann sosialistiskir arbeiðarflokkur, ið teir við sínum kvalandi nei-i vildu koma og við hungursvorðinum vitandi, at hungur er eitt hitt harðasta svorðið.

Men hvussu kundur tað bera til, at hesir harðu hálsar av stjórnflokkum einu fingur suðuroyartingmannin sambandsstýringmannin Andreas Djurhuus at fylgja sær í hesum harða og kalda nei-inum, ið fyrst og fremst kom at raka ta arbeiðandi fjøldina á sjógv og landi í Suðuroy?

Nógv fyrri at hoyra K. Wang

Undir viðgerðini av tænastru-mannalógini helt onkur úr andstøðuni á tingi fyrri, at hann ikki kundur vera við til at atkvoða fyrri uppskotinum í tí liki, tað var uppsett. Her var helst sipað til ójavnin í normeringini og tí, at ov nógv vald varð lagt landsstýrinum til avgerðar; hann helt, tingið átti at hava hond í lonarlagnum, hvussu tað hækkaði, og hvussu teir ymisku persónarnir vórðu uppnormeraðir.

Til hetta seinna helt Kn. Wang, at vit máttu vóna, at tey ymsu landsstýrini, ið komu at sita, vóru so mikið at sær komin, at ikki varð skeitt eftir, hvør persónurin var.

Hetta ljóðaði vakurt. — Men tá hugsað verður um, at hesi somu orð vórðu segd av Knúti Wang, so fær týðningurin eitt annað ljóð, serliga tá ein hevur í huga, hvussu hann hevur fláð ein vissan starvs-

Ja, hvussu kundur hetta bera til, og hvussu bar hann seg at end, tað alt sambandið við sær, hóast vit ongan sambandsvejlara í Suðuroy ella nakra aðrastaðni hava hoyrt, sum ikki »krossar« seg yvir, at tingmenn, at kalla allar sum ein innan fyrri teir borgarligu flokkarnar, kundur vera so skilaleysir fyrri ikki at siga samvitskuleysir at forða einum stórvirkistiltaki, sum her var ætlað at seta á stovn?

Kann nakar av hesum samhugað og heitu fyrri skapan av driftum her á landi aftur velja tilikar menn?

Eitt er vist, at eingin vágvingur, eingin sunnvingur ella porkeningur, eingin hovvingur innan fyrri arbeiðarastættin, sum ikki kann fáa arbeiði á sínum fððstaði, vil gera annað enn við harðastu orðum forðoma hesa ógerð.

Tað var nær at hugsa, at kom fyrst eitt stórvirki á Tvøroyri sum hovuðsplatíð fyrri norðara part av Suðuroynni, vildi tað skapa huga hjá mætum monnum eisini at seta annað likandi stórvirki á stovn í Vági fyrri syðra helming av oynni! Hesar hovuðsbygdir í oynni hava somu uppgávu við sínum fráliku havnum at vera miðdepul fyrri hvønn sin helming av oynni soleiðis sum tær nú í mannaminni hava verið tað.

Arbeiðsmenn og fiskimenn og allir góðir suðuroyingar!

Latum okkum fylkjast og leggja allar kreftir í við Tvøroyri og Vági sum hovuðshavnum lyfta bæði norðara og syðra helming av oynni til góð og livilig kor við arbeiði til hvørja hond!

Latum okkum sameintir fella teir, sum forða stórum arbeiðsskapandi virkjum!

mann ígjøgnum, sum honum ikki likaði — helst tí hann ikki var fólkaflokksmaður.

Kann nakar tí vera so góðtrúgvur, at hann trýr uppá, um Knút var landsstýrismaður, at hann ikki hevði skeitt, hvussu viðkomandi var politisk litaður.

Nøkur orð um orðaskiftið á tingi um løgmannsrøðuna

Orðaskiftið á tingi um lögmannsrøðuna var skjótt at enda, tað mundu landsstýrisflokkarnir halda vera best, tí tóku so fáir orðið. — Sigurð Joensen segði, at javnaðarflokkurin hevði hóttað gomul og sjúk undan síðsta vali. Sigurð Joensen er sakførari, men sær ikki mun millum hóttað og ávarðing. Javnaðarflokkurin ávaraði veljararnar undan síðsta vali. Og tað kom at vera so, at javnaðarflokkurin kom ikki aftur í landsstýrið, og tí eru tær sosialu lógirnar komnar 3 ár í afturhond, og tað sviður nokk so nógv at teim gomlu og sjúku.

Hóttan er nakað, sum sakførarar brúka, tá ið teir krevja skuld inn. Skuldarin fær bræv frá sakføraranum: betal skuldina innan 14 dagar, ella verður tú stevndur, og so selja vit við tvangsauktión. Ná, ja, sakførararnir hava tað at liva av.

Kjartan Mohr legði eftir javnaðarflokkinum, sum hann er vanur, og serliga eftir P. M. Dam. Hann helt, at P. M. Dam mátti skiftast út; men nú eru tað so fá, sum hugsa sum Kj. Mohr. Eg haldi ikki, at veljarnir vilja útskifta Dam, síðsta fólkatingsval visti annað.

P. M. Dam hevði út móti líka nógv persónligar stæmmur sum framburðsflokkurin og fólkaflokkurin til samans; men Kj. Mohr er útskiftur úr býráðnum, og Kjartan dettur kanska inn á ting við at renna runt um Føroyar eftir stæmmum.

Annars var roðan hjá Kjartan Mohr ring at skilja, hann tosaði um hekkutrolarar at landa til filehus.

Marius Johannesen helt, at tað var undarligt, at sambandsflokkurin harmaðist um, at eingin yvirtøka var framd. Eg haldi ikki, at sambandsflokkurin er harmur um, at eingin yvirtøka er framd.

Men tað er at harmast um, at vit skulu hava 4 sjálvstýrisflokkar á tingi, sum tóku seg saman um at fremja loysing, og hava sitið í 4 ár og bara hava leypin fullan av sambandi. Eg haldi, at allir sjálvstýrisflokkarnir kundur tikið punkt 1 í sambandsstevnuni frá 1930, hon ljóðar nakað soleiðis: Den nuværen de statsretlige stilling bevares usvækkelig i kongeriget Danmark. Tá vóru vit amt í Danmark. Sambandsflokkurin hevur blakað punkt 1 frá 1930 burtur.

Tað hevur ofta verið, at sjálvstýrismenn hava rópt eftir sambandsmonnum: gamla sambandið!

sambandsrukka, svarta samband. Sjálvstýrisflokkurin og sambandsflokkurin, teir eru javnt gamlir; teir kundur fyrri tað verið tvíburðarbørn — men teir eru ójavnir tvíburðar. Sambandsflokkurin er ein vittgangandi sjálvstýrisflokkur, og sjálvstýrisflokkarnir eru nú samband.

Men tað ger mær tað sama, um vit eru loysing ella vit eru samband, um fólkíð skal hava tað gott í landinum, máa vit hava javnaðarmanna stýri í landinum.

Teir flestu av landsstýrisflokkunum, sum tosaðu undir orðaskiftinum, søgdu, at teir vildu ikki hava rós. — Hvussu kundur teir vanta rós? Samgongan slitnaði, og tá fóru teir at lasta hvønn annan. Landsstýrisbløðini lastaðu og settu skuld ina hvør á annan, og tað er bara 1 ár, síðan teir knýttu saman aftur. So, tá ið teir sjálvir fara illa við og lasta samgonguna, tað er nokk. Nei, rós eiga teir ikki.

S.P.J.

Flokkurin

LANDSINS STORSTI FLOKKUR

JAVNAÐARFLOKKURIN er sum kunnugt hin nógv storsti flokkur in í Føroyum; men svikaligir landsstýrispartnarar, sum ræddust hin øgila framburðin, sum hendi, meðan javnaðarmenn høvdu leiðsluna í landsstýrinum, vildu heldur fylkjast við afturhaldinum, sum fekk troðkað javnaðarflokkin burtur úr øllum álitisessum í landsleiðsluni.

JAVNAÐARFLOKKURIN er skipaður av mongum felegum kringlandið, sum telja umleið 1200 limir. Í hesum kemur eingin flokkur javnaðarflokkinum nær námin.

Afrat hesum kemur SU sosialistiskt ungmannaafelag — í Havn við umleið 70 limum.

Framgongdin hevur verið stór tvey tey seinastu valini. Tølini eru hesi:

1954	2115 atkv.	19,7 pst
1958	3584 atkv.	25,8 pst
1962	4153 atkv.	27,5 pst

Í alt ein framgongd frá 1954: 1648 atkv. ella 8,8 pst. — Flokkurin hevur umleið 900 atkv. fleiri enn næststørsti flokkur.

FYLKIST UM JAVNAÐARFLOKKIN!!

Spinnið í Gøtu

tygum fáa gott tógv, og skjóta avgreiðslu.

Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll sløg av føroyskum tógvi.

TØTINGARVIRKIÐ

v/ Ólavur Gregersen — tlf. 20 í Gøtu

Vit hava altíð á goymslu alt tilfar til

blikksmið
sanitet
hitaverk

DEMICH

Tlf. 1776 - Tórshavn

Verður sent um
alt landið